

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Martiny Radkové, Ph.D., a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Michala Rendy v právní věci žalobkyně: **P. T. N.**, bytem v O., D. n. 113/25, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem v Brně, Příkop 8, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem v Praze, nám. Hrdinů 1634/3, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 12. 1. 2015, č. j. MV-83558-3/SO-2014, ve věci trvalého pobytu,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované, citovaného v záhlaví a vrácení věci k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 4. 2014, č. j. OAM-2520-19/ZR-2013, kterým byla podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“),

zrušena platnost žalobkyni na povolení k trvalému pobytu a podle § 77 odst. 3 téhož zákona jí byla k vycestování z území České republiky stanovena lhůta 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Žalobkyně v žalobě odkázala na to, že z přechodových razítek v cestovním dokladu žalovaná zjistila, že žalobkyně nepobývala na území Evropské unie (dále „EU“) ve dnech 10. 9. 2008 až 17. 5. 2010, 23. 6. 2010 až 13. 8. 2012 a od 13. 9. 2012 do 27. 10. 2013. S uvedeným závěrem žalobkyně nesouhlasila, neboť i žalovaná je známa praxe s udělováním přechodových razítek, kdy přinejmenším na hranicích Polské republiky, Slovinské republiky či na mezinárodním letišti ve Frankfurtu nad Mohanem nejsou cizincům při přechodu hranice EU vydávána přechodová razítka do dokladů cizinců. Proto důkazní relevance a výpovědní hodnota přechodových razítek je nízká a nelze na základě skutečnosti, že razítko bylo či nebylo uděleno dovozovat pobyt cizince na území EU. Přechodová razítka pouze prokazují průchod cizince přes konkrétní hraniční přechod, nikoliv již faktickou dobu pobytu cizince mimo území EU. Na základě přechodového razítka lze zjistit, zda cizince přešel konkrétní přechod v konkrétní den, avšak nelze vyloučit, že přechod použil i v jiný den, kdy mu přechodové razítko uděleno nebylo.

[3] Žalovaná k této skutečnosti v rozhodnutí uvedla, že cestovní doklad je veřejná listina ve smyslu § 53 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) a potvrzuje pravdivost toho, co je v ní uvedeno. Žalobkyně namítla, že cestovní doklad je veřejnou listinou, ale osvědčuje ve smyslu § 53 odst. 3 správního řádu pravdivost pouze těch údajů, které do něj uvedl orgán, který cestovní doklad vystavil. Přechodové razítko nebo vízum do cestovního dokladu umísťují jiné orgány, než které vystavily cestovní doklad, zpravidla orgány jiného státu. Vylepené vízum je samostatnou veřejnou listinou, jejímž je cestovní doklad nosičem. Přechodové razítko však náležitosti samostatné veřejné listiny nesplňuje.

[4] Žalovaná si je vědoma problému, že cestovní doklady cizinců nejsou ve skutečnosti přechodovým razítkem vždy opatřovány, protože argumentuje čl. 10 a čl. 11 nařízení ES č. 562/2006 ze dne 15. 3. 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících příhraniční pobyt osob (Schengenský hraniční kodex). Ve druhé větě čl. 10 odst. 1 tohoto nařízení se uvádí, že přechodovým razítkem se opatřují cestovní doklady pouze státních příslušníků cizích zemí s vízem nebo bez vízové povinnosti po omezenou dobu, jako např. příslušníci Makedonie. U těchto cizinců jsou přechodová razítka potřebná ke zjištění, zda nepřekročí dobu platnosti krátkodobého víza nebo dobu oprávnění pobytu bez víza. Do žádné z těchto kategorií žalobkyně nespadá, protože je cizinkou s povoleným trvalým pobytem. Na žalobkyni se nevztahuje ani čl. 11 citovaného nařízení.

[5] Dále žalobkyně namítla, že ve skutečnosti pobývala v České republice i v době, kdy žalovaná tvrdí pouze na základě přechodových razítek, že se zdržovala mimo schengenský prostor. Žalobkyně to však nemůže prokázat, protože pokud cestovala přes letiště ve Frankfurtu nad Mohanem, razítka do cestovního dokladu nedostávala.

[6] Nad rámec uvedeného žalobkyně uvedla, že správní orgány jednaly v rozporu se zásadou dobré správy, pokud při své rozhodovací činnosti nevzaly v potaz pokročilý věk žalobkyně a její zdravotní problémy. Trvalý pobyt byl žalobkyni udělen právě s ohledem na její zdravotní stav. Dále správní orgány nezohlednily skutečnost, že žalobkyně pobývá na území České republiky společně s občanem České republiky, svým vnukem panem H. X. T., a to na adrese pobytu žalobkyně. Ve Vietnamu nemá žádnou rodinu, protože její dcera a syn žijí trvale na území České republiky.

[7] Tento argument byl namítnut i v odvolání, avšak žalovaná jej odmítla s tím, že jí zákon přiměřenost dopadu rozhodnutí na soukromý a rodinný život žalobkyně zohlednit neukládá. Naopak tvrdí, že žalobkyně si po zrušení trvalého pobytu může požádat o nižší pobytový status. Žalovaná také neobjasňuje, jaký pak má zrušení trvalého pobytu žalobkyně význam, proč veřejný zájem vyžaduje, aby staré a nemocné žalobkyni byl zrušen trvalý pobyt a ona si musela žádat o jiné pobytové oprávnění, když její příbuzní žijí v České republice.

[8] Žalovaná ve vyjádření k žalobě zdůraznila, že cestovní doklad je veřejnou listinou podle § 108 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 108 odst. 2 téhož zákona. V daném případě není relevantní ani § 53 odst. 4 správního řádu, a to kvůli existenci Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o právní pomoci ve věcech občanských a trestních (vyhlášená vyhláškou Ministra zahraničních věcí č. 98/1984 Sb.), konkrétně jejímu čl. 13. Podle § 53 odst. 3 správního řádu veřejná listina potvrzuje to, co je v ní uvedeno, není-li prokázán opak. Přechodová razítka jsou podle žalované skutečnostmi, jež jsou ve veřejné listině uvedeny. Žalovaná zdůraznila, že to, zda lze i na přechodová razítka v cestovních dokladech vztáhnout § 53 odst. 3 správního řádu, bylo v daném případě irrelevantní. Uvažování nad touto právní otázkou by mělo význam za situace, kdyby proti sobě stálo tvrzení žalobkyně o její přítomnosti na území České republiky, a skutečnost vyplývající z jejího cestovního dokladu svědčící naopak o její nepřítomnosti. V takovém případě by bylo relevantní, zda lze i na přechodová razítka v cestovním dokladu aplikovat institut veřejné listiny, neboť by díky tomuto statusu měla vyšší důkazní sílu. K takové situaci však v daném případě nedošlo. Žalobkyně totiž v obou řízeních před správními orgány úplně rezignovala na jakékoliv tvrzení o své přítomnosti na území České republiky a svou argumentaci namířila pouze na údajnou nedostatečnou důkazní sílu přechodových razítek. Jelikož ani v jednom z řízení před oběma instancemi jinou verzi reality nenabídla, byl pro předmětné cestovní doklady z důkazního hlediska naprosto postačující status listiny ve smyslu § 51 správního řádu.

[9] Ministerstvo vnitra přitom za účelem vysvětlení doby nepřítomnosti dalo žalobkyni několikrát možnost zjištěné skutečnosti rozporovat, konkrétně byla 3× předvolána k výslechu a byla jí dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a k těmto se vyjádřit. Přesto se ani k jednomu výslechu nedostavila, k podkladům se rovněž nevyjádřila, a ani v odvolání jinou verzi reality nezmínila.

[10] I přes spíše inkviziční charakter řízení zahájených z moci úřední, nelze vždy „požadovat na správním orgánu, aby obstarával za účastníka řízení podklady a skutečnosti“ (Vedral, Josef. *Správní řád: komentář*. 2., aktualizované a rozšířené vydání Praha: BOVA POLYGON, str. 524). Ačkoliv tedy nemají účastníci řízení vedeného z moci úřední povinnost důkazní v takové podobě, jak je známa z řízení o žádosti, neznamená to, že jsou absolutně zbaveni povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení, je-li to v zájmu procesní ekonomie a má-li se dospět ke zjištění skutkového stavu, o němž nebudou důvodné pochybnosti, a to ani v řízeních zahájených z moci úřední.

[11] Tento závěr ostatně vyplývá i z konstantní judikatury správních soudů, přičemž žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011 – 6. K tvrzení o údajné přítomnosti žalobkyně na území České republiky v rozhodné době žalovaná konstatovala, že toto tvrzení je zjevně účelové. Za prvé tento závěr vyplynul z toho, že předmětné tvrzení nebylo vzneseno ani v řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, ani v řízení odvolacím, ale až nyní, tedy poté, co byly všechny předešlé námitky posouzeny jako nedůvodné. Dále tato skutečnost plyne z absurdnosti celé argumentační linie, dle níž tu žalobkyně v rozhodné době pobývala, avšak tuto skutečnost nemůže nijak dokázat. Existuje totiž celá řada možností, jak mohla být údajná přítomnost žalobkyně na území České republiky dokázána, např. mohla být doložena letenka, svědectví dalších osob apod. Ani jeden z těchto poměrně snadno získatelných důkazů však doložen nebyl, a proto je evidentní, že je předmětné tvrzení zcela účelové. Zjištěný skutkový závěr ohledně doby přítomnosti žalobkyně na území České republiky dokládají i smlouvy, jež jsou součástí spisového materiálu a jež byly žalobkyní uzavřeny na území České republiky vždy v době, kdy zde tato pobývala, i dle údajů v jejím cestovním dokladu. Žalobkyně totiž uzavřela tři smlouvy o převodu obchodního podílu, a to ve dnech 26. 5. 2010, 16. 6. 2010 a 10. 9. 2012 a rovněž dne 4. 11. 2013 jednu smlouvu o podnájmu. Žalobkyně zde tedy uzavřela všechny smlouvy ve dnech, kdy dle přechodových razítek skutečně nepobývala ve své domovské zemi.

[12] V řízeních podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí se neposuzuje přiměřenost dopadu do rodinného a soukromého života cizince, přičemž nelze souhlasit s extenzivním výkladem zásady dobré správy ze strany právního zástupce žalobkyně. Zrušení platnosti povolení žalobkyně k trvalému pobytu nestaví nepřekonatelnou bariéru mezi žalobkyní a Českou republikou. V daném případě je jí totiž pouze rušeno nejvyšší pobytové oprávnění. Zákaz pobytu jí vysloven není, a proto může požádat o nižší pobytový status. Žalobkyně se nedopustila obcházení zákona o pobytu cizinců, ani závažným způsobem nenarušila veřejný pořádek a je tudíž nanejvýš pravděpodobné, že takové žádosti bude vyhověno.

[13] Vzhledem k několika prokázaným dobám dlouhé nepřítomnosti žalobkyně na území České republiky je zřejmé, že žádné extrémní vazby na území České republiky nemá, neboť tuto zemi v posledních letech neváhala celkem 3× opustit na období delší než rok. Jelikož tato období strávila v domovské zemi, je zřejmé, že není pravdivé ani tvrzení obsažené v žalobě, které popírá existenci vazeb

žalobkyně na její vlast. Ostatně ani na výslech nařízený na den 14. 3. 2014 se žalobkyně nemohla dostavit, neboť opět odcestovala z území České republiky. Z uvedeného je patrné nejen to, že žalobkyně má na území své domovské země silné vazby, neboť tam pravidelně na poměrně dlouhá období vycestovává, ale i to, že je účelový i další argument obsažený v žalobě, tedy ten, jenž poukazuje na zdravotní stav žalobkyně, neboť je-li tato schopna pravidelně cestovat do své vlasti, tedy absolvovat patnáctihodinový let, pak její zdravotní stav jistě nepředstavuje okolnost hodnou zvláštního zřetele při rušení platnosti jejího povolení k trvalému pobytu.

[14] Žalobkyně v replce nesouhlasila s tvrzením žalované, že úplně rezignovala na jakékoliv tvrzení o své přítomnosti na území České republiky. Žalobkyně odkázala na první dvě věty bodu I svého odvolání ze dne 6. 5. 2014. V této pasáži žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce jasně a srozumitelně tvrdila, že nemůže souhlasit se závěry správního orgánu o obdobích nepřítomnosti na území České republiky.

[15] K výtce žalované, že existuje celá řada možností, jak prokázat pobyt žalobkyně na území ČR, žalobkyně uvedla, že v řízení zahájeném z moci úřední nese důkazní břemeno správní orgán a ten je povinen prokázat, že žalobkyně v jím tvrzených obdobích v ČR nebyla a nemůže na ni přenášet důkazní břemeno, že v ČR byla. Správnímu orgánu I. stupně i žalovanému je navíc z vlastní činnosti známo, že na některých hraničních přechodech skutečně nejsou cestovní doklady přechodovým razítkem opatřovány. Přesto opětovně, stejně jako v případě žalobkyně, staví pouze na přechodových razítkách závěry o nepřítomnosti cizinců na území ČR. S tímto přeceňováním důkazní hodnoty přechodových razítek mají neustále problémy v pobytových řízeních např. občané Ukrajiny, kteří při cestě přes Slovensko přechodová razítka dostávají, avšak při cestě přes Polsko nikoli; dále ti cizinci, kteří do schengenského prostoru přicestují letecky přes letiště ve Frankfurtu nad Mohanem atd. Žalovaná opomenula, že žalobkyně je stará žena, o kterou pečují příbuzní, kteří všichni žijí v ČR. Nemá důvod uchovávat letenky a na rozdíl od ukrajinských dělníků, kteří se ocitnou ve stejné situaci, nemůže předkládat evidenci docházky do zaměstnání, pokutové lístky, doklady o osobním vkladu či výběru z bankovního účtu atd. Tvrzení žalované, že zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu nestaví nepřekonatelnou bariéru mezi ní a ČR, že může požádat o nižší pobytový status, je nepravdivé a pokrytecké. Žalovaná musí být známo, že pro občany Vietnamu jsou stanoveny tajné nelegální kvóty na počty žadatelů o pobyt za účelem sloučení rodiny, kteří jsou vpuštěni na zastupitelský úřad v Hanoji, aby mohli podat žádost. Toto omezení občanů Vietnamu je prováděno prostřednictvím tzv. systému Visapoint, ve kterém se všichni žadatelé musí nejdříve zaregistrovat. Právnímu zástupci žalobkyně jsou známy případy dětí či manželů, kteří se již 4 roky bezúspěšně pokoušejí každý den o registraci. Pokud se jedná o krátkodobá víza, je právnímu zástupci žalobkyně z vlastní zkušenosti známo, že žádosti jsou přijímány v tak omezeném množství, že někteří žadatelé čekají před ambasádou několik dní a nocí, aby se na ně v určené úřední hodiny dostala řada. Nic takového samozřejmě nikdo nemůže požadovat po staré ženě, jako je žalobkyně. Tato situace v podstatě znamená, že v případě zrušení povolení

k trvalému pobytu žalobkyně s největší pravděpodobností nebude mít možnost do ČR cestovat.

[16] Žalovaná své vyjádření k žalobě doplnila tak, že poukázala na rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 9 Azs 218/2015 – 51, bod 21, podle kterého se přiměřenost dopadu rozhodnutí neposuzuje v řízeních vedených podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[17] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 12. 1. 2015.

[18] Krajský soud ze správního spisu zjistil, že z jednání nařízeného na den 19. 11. 2013 se žalobkyně omluvila. Z jednání nařízeného na den 17. 1. 2014 se žalobkyně omluvila z důvodu odcestování do Vietnamu. Na jednání nařízené na 14. 3. 2014 se žalobkyně ani její právní zástupce nedostavili a následně se omluvili s tím, že žalobkyně se nenachází na území České republiky.

[19] Podle správního spisu žalobkyně dne 23. 7. 2013 uzavřela nájemní smlouvu, dne 4. 11. 2013 uzavřela smlouvu o podnájmu bytu, dne 10. 9. 2012 uzavřela smlouvu o převodu obchodního podílu, dne 26. 5. 2010 uzavřela jinou smlouvu o převodu obchodního podílu a dne 10. 9. 2012 žalobkyně uzavřela další smlouvu o převodu obchodního podílu. Dne 16. 6. 2010 učinila žalobkyně u notáře rozhodnutí jediného společníka společnosti s ručením omezeným a uzavřela smlouvu o převodu obchodního podílu.

[20] Dne 18. 4. 2014 vydalo Ministerstvo vnitra rozhodnutí, kterým žalobkyni zrušilo podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců povolení k trvalému pobytu a stanovilo jí podle § 77 odst. 3 téhož zákona lhůtu k vycestování z území 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Podnětem pro zahájení řízení byly informace známé správnímu orgánu z jeho úřední činnosti, které poukazovaly na skutečnost, že žalobkyně pobývá mimo území EU déle jak 12 měsíců. Na základě uvedeného vzniklo důvodné podezření, zdali u žalobkyně nedošlo k naplnění důvodu pro zrušení povolení k trvalému pobytu, protože pobývala mimo území členských států EU po dobu delší jak 12 měsíců, pokud tato skutečnost nebyla odůvodněna závažnými důvody, zejména těhotenstvím a narozením dítěte, závažným onemocněním, studiem nebo odborným školením anebo pracovním vysláním do zahraničí. Dne 31. 10. 2013 žalobkyně předložila správnímu orgánu cestovní doklad, přičemž bylo z přechodových razítek zjištěno, že nepřetržitě nepobývala na území EU v době od 13. 9. 2012 do 27. 10. 2013, dále v době od 23. 6. 2010 do 13. 8. 2012 a dále v době od 10. 9. 2008 do 17. 5. 2010. Dne 4. 11. 2013 požádala žalobkyně o prodloužení průkazu o povolení k trvalému pobytu a k tomu předložila správnímu orgánu svůj cestovní doklad, přičemž z přechodových razítek byla zjištěna výše uvedená období nepřetržitě nepřítomnosti žalobkyně na území EU. Správní orgán rozhodnutím ze dne 5. 12. 2013 dobu platnosti průkazu o povolení k pobytu žalobkyni neprodloužil, neboť shledal důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu.

Žalovaná poukázala na smlouvy uzavřené žalobkyní a po posouzení všech zjištěných skutečností zopakovala období, ve kterých se žalobkyně nenacházela na území EU. Správní orgán neshledal skutečnosti nasvědčující tomu, že by nepřetržitá nepřítomnost žalobkyně byla odůvodněna závažnými důvody, zejména těhotenstvím a narozením dítěte, závažným onemocněním, studiem nebo odborným školením anebo pracovním vysláním do zahraničí. Z cestovního dokladu je patrné, že žalobkyně navštívila území EU opakovaně vždy pouze na krátkou dobu, aby se opětovně vrátila do země svého původu, tedy do Vietnamu, kde následně pobývala. Během svých krátkých návštěv v ČR se žalobkyně věnovala obchodním aktivitám ve firmách, jak je zřejmé z obchodního rejstříku. Obchodní aktivity ve firmách již žalobkyně na území ČR ukončila. Poslední návštěvu ČR ze dne 28. 10. 2013 pak využila žalobkyně k tomu, aby neúspěšně požádala o prodloužení průkazu o povolení k trvalému pobytu. Následně, jak je zřejmé z omluvy žalobkyně, opět odcestovala do země svého původu, tedy do Vietnamu. Žalobkyně navzdory poměrně vysokému věku (72 let) byla schopna opakovaně zvládat namáhavé a dlouhé dálkové lety mezi Vietnamem a Českou republikou, což spolu s předešlými ekonomickými aktivitami poukazuje na to, že žalobkyně nebyla zasažena dlouhodobým závažným onemocněním. I v současnosti je žalobkyně schopna ekonomicky výdělečných aktivit, jak je zřejmé z předložené podnájemní smlouvy, podle které by měla žalobkyně navzdory důchodovému věku být zaměstnancem nebo externím spolupracovníkem obchodní firmy D. A. s. r. o. Za období 61 měsíců pobývala žalobkyně nepřetržitě déle jak 59 měsíců mimo území EU a po tuto dobu pobývala ve Vietnamu, což dle mínění správního orgánu zjevně svědčí o tom, že žalobkyně realizuje dlouhodobě a intenzivně své pobytové aktivity mimo území EU, a to v zemi svého původu, tedy ve Vietnamu. To dokládá, že v případě žalobkyně nedošlo k výjimečnému vytržení její osoby z realizace jejího trvalého pobytu na území EU, neboť žalobkyně na území EU, až na krátké převážně obchodní návštěvy, nepobývala. Návštěvy EU byly pouze krátkými epizodami v jejím současném životě a krátkým vytržením z běhu jejího života ve Vietnamu. Dle mínění správního orgánu pak je ve veřejném zájmu z hlediska pobytového režimu cizinců, aby na území ČR nedisponovali povolením k trvalému pobytu, tedy nejvyšším pobytovým oprávněním pro cizince ten cizinec, u kterého jsou naplněny důvody pro zrušení povolení k trvalému pobytu.

[21] V odvolání žalobkyně namítla, že nesouhlasí se závěrem správního orgánu o tom, že ve vyjmenovaných dobách nepobývala na území EU. Správnímu orgánu I. stupně musí být z jeho rozhodovací činnosti známa praxe vydávání přechodových razítek na hraničních přechodech, kdy nejsou minimálně na hranicích na území Polské republiky, Slovenské republiky či na mezinárodním letišti ve Frankfurtu nad Mohanem vydávána při průchodu cizince přes tyto přechody přechodová razítka do cestovních dokladů cizinců. Proto je jejich důkazní relevance a výpovědní hodnota nízká a nelze z nich dovozovat dobu pobytu na území EU. K závěru, že žalovaný neshledal skutečnosti, které nasvědčují tomu, že by nepřetržitá nepřítomnost žalobkyně byla odůvodněna závažnými důvody, dospěl správní orgán bez jakýchkoliv důkazních prostředků a v této části je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Správní orgán I. stupně jednal také v rozporu se zásadou dobré správy, pokud při své rozhodovací činnosti nezohlednil jinak pokročilý věk žalobkyně, a dále pak i skutečnost, že žalobkyně dlouhodobě pobývá na území ČR ve společné

domácnosti s občanem České republiky, a to na adrese místa pobytu účastnice řízení. Ve Vietnamu nemá žalobkyně navíc žádnou rodinu, protože její dcera a syn žijí trvale na území ČR.

[22] Z databáze CIS a výpisu ze dne 11. 12. 2014 soud zjistil, že žalobkyni byl udělen trvalý pobyt dne 28. 11. 2003 z humanitárních důvodů.

[23] Žalovaná v napadeném rozhodnutí odkázala na § 53 odst. 3 správního řádu a dále na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 a čl. 10 a čl. 11. Je na cizinci, aby prokázal, že na území schengenského prostoru přicestoval, a to navzdory tomu, že v cestovním dokladu nemá oražena výjezdová či příjezdová razítka. To se v daném případě nestalo. Právní zástupce žalobkyně pouze tvrdí, že vypovídající hodnotu přechodových razítek nelze absolutizovat, aniž by skutečnosti z nich vyplývající jakkoliv vyvracel. Žalobkyně tak naprosto rezignovala i na pouhé konstatování, že zde v předmětných obdobích pobývala, natož aby cokoliv doložila. Žalovaná odkázala na údaje zjištěné z obchodního rejstříku a na to, že smlouvy o převodu obchodních podílů žalobkyně uzavírala v době, kdy podle přechodových razítek pobývala na území ČR. Z doby 61 měsíců předcházejících zahájení řízení žalobkyně pobývala na území ČR pouhé 2 měsíce. Ustanovení § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců lze aplikovat pouze za situace, kdy cizinec pobýval mimo území členských států EU po dobu delší než 12 měsíců, přičemž jeho nepřítomnost není způsobena vážnými důvody. Existence takových důvodů však v průběhu řízení nebyla zjištěna. Ministerstvo vnitra se celkem třikrát pokusilo žalobkyni vyslechnout, ta se však vždycky omluvila. Jejímu právnímu zástupci bylo umožněno vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí a tedy sdělit případné závažné důvody, avšak ten této možnosti nevyužil. Ačkoliv Ministerstvo vnitra v napadeném rozhodnutí zmínilo, že se žádné závažné důvody ve smyslu § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nepodařilo zjistit, nebyly žádné takové důvody zmíněny ani v odvolání. V něm se právní zástupce žalobkyně omezil pouze na namítání nesprávnosti postupu Ministerstva vnitra, aniž by existenci takových důvodů alespoň tvrdil. Závažné důvody jsou navíc ze své podstaty právní skutečnosti, jež běh doby určené v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců pouze staví, nikoliv přerušuje. Tři období nepřítomnosti žalobkyně trvala 13, 25 a 20 měsíců, tedy poměrně dlouhou dobu. Závažné důvody nepřítomnosti, aby byly relevantní, by musely nejen trvat po tuto značnou dobu, ale navíc by musely přetrvávat v takové podobě, aby žalobkyni objektivně bránily v cestování, což je značně nepravděpodobné. V řízeních podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců se neposuzuje přiměřenost dopadu do rodinného a soukromého života cizince, přičemž nelze souhlasit s extenzivním výkladem zásady dobré správy ze strany právního zástupce žalobkyně. Žalovaná konstatovala, že zrušení platnosti žalobkyni na povolení k trvalému pobytu nestaví nepřekonatelnou bariéru mezi ní a Českou republikou. V daném případě je jí pouze rušeno nejvyšší pobytové oprávnění. Zákaz pobytu jí vysloven není, a proto může požádat o nižší pobytový status. Žalobkyně se nedopustila obcházení zákona o pobytu cizinců, ani závažným způsobem nenarušila veřejný pořádek a je tudíž velice pravděpodobné, že takové žádosti bude vyhověno.

[24] Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[25] Zdejší soud rozhodl ve věci dne 4. 10. 2016 tak, že napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Soud rozhodl podle konstantní judikatury NSS a krajských správních soudů (na kterou jmenovitě odkázal) tak, že ve věci měl být zejména aplikován čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8 (dále jen „Úmluva“) a měl být zohledněn věk žalobkyně, její zdravotní stav a rodinné vazby; to však žalovaná nezohlednila a čl. 8 Úmluvy neaplikovala.

[26] NSS rozsudkem ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 – 30, www.nssoud.cz, citovaný rozsudek zdejšího soudu zrušil a vrátil soudu věc k dalšímu řízení. Podle závazného právního názoru se zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců neprovádí ani podle § 174a zákona o pobytu cizinců, ani podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy. Úmysl zákonodárce takový nebyl, zákon zkoumání přiměřenosti nestanoví, svědčí o tom zákonodárský proces. Pokud si cizinec chce zachovat právo trvalého pobytu, musí jej ve stanoveném rozsahu využívat. Jde o legitimní požadavek, k němuž mohl zákonodárce sáhnout. Podmínky dvanácti měsíců nepřetržité nepřítomnosti na území EU, značně rozlehlé území EU a korektiv v podobě závažných důvodů pro nepřítomnost nejsou pojaty natolik přísně, aby bylo nutné je doplňovat o zkoumání přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců. Pro stručnost zdejší soud na plněné znění uvedeného zrušujícího rozsudku pouze odkazuje.

[27] Důvodná není žalobní námitka, že žalobkyně ve skutečnosti pobývala v České republice v období, o kterém se žalovaná domnívá, že zde žalobkyně nepobývala. Žalobkyně toto své tvrzení nijak nekonkretizovala a neprokázala, ani nenavrhovala žádné dokazování k prokázání tohoto svého tvrzení, a to ani ve správním, ani v soudním řízení. Ostatně sama žalobkyně v žalobě uvedla, že toto prokázat nemůže („protože pokud cestovala přes letiště ve Frankfurtu nad Mohanem, razítka do cestovního dokladu nedostávala“). Žalobkyně se však mylí, pokud se domnívá, že svou přítomnost na území České republiky může prokázat pouze otisky razítka v cestovním pase. Na věc dopadá správní řád (v souladu s jeho § 1 odst. 1 a 2), podle jehož § 51 odst. 1 správního řádu *k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.* Jde o výčet demonstrativní, neúplný. Protože je žalobkyně zastoupena advokátem, muselo, anebo mělo, jí být známo, že pobyt v České republice může prokázat i jinak.

[28] Neopodstatněné jsou žalobní námitky, že cestovní doklady nejsou opatřovány razítkem vždy a proto z něho nelze vyvodit údaje o pobytu cizince, že je nesprávná argumentace žalované, že cestovní doklad je veřejnou listinou a že se na žalobkyni nevztahují čl. 10 a čl. 11 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 (Schengenského hraničního kodexu).

[29] Cestovní pas je veřejnou listinou (srov. § 108 odst. 1 a § 109 odst. 3 zákona o pobytu cizinců). Tuto skutečnost žalobkyně sama poznamenává, dle jejího názoru však nejsou veřejnou listinou přechodová razítka v něm uvedená.

[30] Charakter veřejné listiny vymezuje správní řád v § 53 odst. 3. Tyto listiny „*potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li prokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.*“ Dle čl. 10 odst. 1 nařízení ES č. 562/2006 ze dne 15. 3. 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících příhraniční pobyt osob (Schenghenský hraniční kodex): „*cestovní doklady státních příslušníků třetích zemí se při vstupu a výstupu systematicky opatřují otiskem razítka.*“ Právě vstupní či výstupní razítko má tedy charakter potvrzení, jehož pravdivost se, vzhledem k tomu, že je otištěno v cestovním pasu jakožto veřejné listině, presumuje.

[31] Čl. 11 odst. 1 Schenghenského hraničního kodexu konstruuje právní domněnku, dle které „*není-li cestovní doklad státního příslušníka třetí země opatřen otiskem vstupního razítka, mohou se příslušné vnitrostátní orgány domnívat, že držitel nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky délky pobytu použitelné v dotyčném členském státě.*“ Tuto domněnku je možné vyvrátit, „*pokud státní příslušník třetí země jakýmkoliv způsobem předloží věrohodné důkazy, například v podobě jízdenky či letenky nebo svědectví o své přítomnosti mimo území členských států, o tom, že podmínky týkající se krátkodobého pobytu dodržel*“ (srov. odst. 2 ustanovení).

[32] Žalobkyni byla v souladu s hraničním kodexem dána možnost domněnku vyvrátit, resp. v souladu s § 53 odst. 3 správního řádu prokázat opak ohledně pravdivosti vstupních razítek v jejím pasu. Žalobkyně byla třikrát předvolána k jednání, avšak ani jednou se nedostavila ani nezaslala žádné tvrzení, návrhy nebo doklady ke svému pobytu. Domněnka o pobytu žalobkyně, vyplývající z přechodových razítek, zůstala v dokazování zcela osamocena.

[33] V tomto ohledu krajský soud připomíná závěry rozsudku NSS ze dne 16. 2. 2005, č. j. A 6/2003 – 44, č. 1038/2007 Sb. NSS: „*Dokazování ve správním řízení nestojí na legální teorii důkazní, která by předepisovala správním orgánům, jakou váhu kterým důkazům mají přikládat, jakého důkazu je k prokázání té či oné skutečnosti zapotřebí, nebo jaký počet důkazů je nezbytný k prokázání skutečnosti, která je předmětem dokazování. Dokazování i ve správním řízení ovládá zásada volného hodnocení důkazů.*“

[34] Zásada volného hodnocení důkazů, která je zakotvena zejména v § 50 odst. 4 správního řádu, dává prostor správnímu orgánu, aby sám vyhodnotil, které důkazy jsou pro jeho závěry rozhodující a které nikoliv. To se v souladu se zásadou materiální pravdy musí dít tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jedná se o stav, kdy je zjištěn dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný soubor dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru.

[35] Správní orgány zákonem a judikaturou kladeným požadavkům na dokazování v nyní projednávané věci dostály. Vyšly z domněnky v souladu s čl. 11 Schenghenského hraničního kodexu, žalobkyni třikrát předvolaly, aby skutkový stav vyjasnily. Žalobkyně však žádnou součinnost ani iniciativu k prokázání

svých pozdějších žalobních tvrzení neposkytla. Soud se ztotožňuje s žalovanou v tom, že správní orgány nebyly povinny za dané situace vyhledávat za žalobkyni v její prospěch jakékoli další důkazy. I u těch řízení, která jsou zahajována z moci úřední, se zásada oficiality, spojená se zásadou vyšetřovací, kombinuje se zásadou dispoziční (srov. Skulová, Soňa et al. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 80). Důkazní povinnost sice nese primárně správní orgán, ale účastník řízení je povinen poskytovat součinnost. Podle § 52 věty první správního řádu *účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení*. V daném případě v odvolání žalobkyně tvrdila, že nesouhlasí se závěrem správního orgánu o tom, že ve specifikovaných dobách nepobývala na území EU. Avšak toto její tvrzení zůstalo zcela osamoceno a žalobkyně k němu ve správním ani soudním řízení nepředložila a nenavrhla jediný důkaz. A to i přesto, že v žalobě tvrdila v bodě 2, že v České republice v rozhodném období pobývala.

[36] Soud uzavírá, že se ztotožnil s právními závěry a argumentací žalované. Žalobkyně svůj pobyt na území České republiky anebo EU neprokázala a nevyvrátila domněnku správních orgánů podle čl. 11 odst. 1 a 2 Schengenského hraničního kodexu (viz bod [31]).

[37] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí **nej**sou přípustné opravné prostředky. To neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu nebo uplatňuje-li stěžovatel stížní body, které napadají závěry o otázkách, k nimž se Nejvyšší správní soud v předcházejícím zrušovacím rozsudku dosud nevyjadřoval - v tom případě je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 7. března 2017

Za správnost vyhotovení:
Veronika Koutníková

JUDr. Martina Radkova, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu